

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om Danmarks multilaterale
bistand og 2015-målene

Maj
2010

revision

revision

revision

**Opfølgning i sagen om Danmarks multilaterale bistand og 2015-målene
(beretning nr. 16/2005)**

3. maj 2010

RN A506/10

1. Statsrevisorerne fandt i deres bemærkninger til beretningen, at Danmark opfyldte sin forpligtelse til at medvirke til opfyldelse af 2015-målene, og at Udenrigsministeriet havde tilrettelagt den multilaterale udviklingsbistand, så den understøttede 2015-målene. Statsrevisorerne pegede dog samtidig på en række områder, hvor indsatsen kunne forbedres.

2. Jeg lovede i mit notat til Statsrevisorerne af 16. november 2006 i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4, om Danmarks multilaterale bistand og 2015-målene, at jeg ville følge ministerens initiativer og orientere Statsrevisorerne om implementeringen af følgende 3 punkter:

- undersøgelser, som dokumenterer de multilaterale organisationers resultater
- styrkelse af monitoreringen af de multilaterale bistandsorganisationers indsats mod korruption
- en mere regelmæssig forvaltningsrevision af FN.

Notatet findes i Endelig betænkning over statsregnskabet for finansåret 2005, s. 187-188.

3. Rigsrevisionen har i forbindelse med opfølgningen afholdt møder og brevvekslet med Udenrigsministeriet samt gennemgået det materiale, ministeriet har sendt som dokumentation for udviklingen på de enkelte områder.

I. Dokumentation for de multilaterale organisationers resultater

4. Statsrevisorerne fremhævede i bemærkningerne til beretningen vigtigheden af, at der gennemføres selvstændige undersøgelser, som kan dokumentere de multilaterale organisationers resultater.

5. Udenrigsministeriet har oplyst, at ministeriet i MOPAN (Multilateral Organisation Performance Assessment Network) har arbejdet for at forbedre de årlige vurderinger af de multilaterale organisationers indsats, så vurderingerne giver et bedre grundlag for at vurdere organisationernes arbejde og resultater. Udenrigsministeriet har haft en aktiv rolle i dette arbejde og har bl.a. varetaget sekretariatsfunktionen i 2009.

MOPAN er et uformelt netværk af lande med en fælles interesse i at vurdere multilaterale organisationers effektivitet. Samarbejdet består i dag af 16 lande: Australien, Belgien, Canada, Danmark, Finland, Frankrig, Irland, Nederlandene, Norge, Spanien, Schweiz, Storbritannien, Sverige, Sydkorea, Tyskland og Østrig. Europa-Kommissionen er i gang med overvejelser om en eller anden form for tilknytning til MOPAN-samarbejdet.

MOPAN har siden 2003 udført undersøgelser af de multilaterale organisationers indsats, men i 2009 søsatte organisationen en ny model for de årlige vurderinger af multilaterale organisationer under navnet MOPAN Common Approach. Formålet med den nye model er at få et bedre grundlag for at vurdere organisationernes arbejde og resultater.

MOPAN Common Approach inkluderer synspunkter fra de multilaterale organisationers partnere (offentlige og private) i de lande, hvor undersøgelsen finder sted, såvel som synspunkter fra MOPAN-medlemmernes egne repræsentanter i landene, fra udsendte medarbejdere til repræsentationer, der dækker de undersøgte organisationer, og fra de 15 MOPAN-landes hovedstæder. Der måles mere systematisk på organisationernes resultater på basis af nøgleindikatorer, som er hentet fra en række bilaterale vurderingsskemaer, herunder det danske "Performance Management Framework", og systematiseret med afsæt i Balanced Scorecard-modellen.

MOPAN-modellen har begrænsninger, da den ikke giver mulighed for at konkludere noget direkte om udviklingseffekten af organisationernes arbejde. Modellen analyserer organisationernes administrative systemer, de styrings- og kontrolsystemer mv., der er etableret, og den partnerskabsadfærd, man kan registrere fra de enkelte organisationer. På det grundlag vurderes det, om forudsætningerne for at opnå en udviklingseffekt er til stede. Antagelsen er, at hvis forudsætningerne er til stede, er der stor sandsynlighed for, at der er en udviklings-effekt.

Det er Udenrigsministeriets vurdering, at MOPAN-modellen genererer både relevant og troværdig information til understøttelse af en forbedret dialogproces mellem MOPAN-medlemmer og de multilaterale organisationer og til brug for medlemslandenes interne beslutninger vedrørende støtte til organisationerne.

Samtidig er det Udenrigsministeriets vurdering, at MOPAN-modellen ikke på alle områder kan opfylde de fremtidige danske behov for viden om og indsigt i de multilaterale organisationers arbejde, men den vil blive et vigtigt instrument.

MOPAN vil fremover årligt gennemføre undersøgelser af gennemsnitligt 6 multilaterale organisationer. Det skulle muliggøre en 4-årig cyklus omfattende 20-25 af de væsentligste organisationer. De nye MOPAN-rapporter forventes at være klar inden de nye drøftelser om allokering af midler til udviklingsbankerne og til de overordnede strategidrøftelser i FN-organisationerne.

6. Udenrigsministeriet henviser endvidere til OECD/DAC-evalueringsnetværk, som foretager peer reviews af primært FN-organisationers evalueringsenheder. Disse peer reviews suppleres løbende med egentlige evalueringer af de enkelte organisationer. Derudover forventer ministeriet, at evalueringsnetværket fremover også vil gennemføre metaevalueringer af udvalgte organisationers arbejde.

Ministeriet har oplyst, at arbejdet med at sikre dokumentation for de multilaterale organisationers arbejde også fremadrettet vil være et højt prioriteret område for Danmark.

7. Jeg finder det tilfredsstillende, at Udenrigsministeriet har arbejdet for at sikre en bedre dokumentation for de multilaterale organisationers arbejde. I den forbindelse finder jeg det positivt, at Udenrigsministeriet samarbejder med andre donorer om at skabe en fælles ramme for måling og vurdering af de multilaterale organisationers opnåede resultater. Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeriet vil fortsætte arbejdet med at sikre dokumentation for de multilaterale organisationers resultater.

II. Styrkelse af monitoreringen af de multilaterale bistandsorganisationers indsats mod korruption

8. I bemærkningerne til beretningen opfordrede Statsrevisorerne til, at Udenrigsministeriet opprioriterede gennemførelsen af ministeriets handlingsplan for korruptionsbekæmpelse og overvågning af de internationale organisationers indsats mod korruption.

9. Ministeren oplyste i sin redegørelse, at der ville blive igangsat en række initiativer, som bl.a. omfattede et styrket fokus på monitoreringen af korruption i fremtidige danske organisationsstrategier for de multilaterale organisationer og de tilhørende vurderingsskemaer. Endvidere ville vejledningen om underretning af Rigsrevisionen om uregelmæssigheder i de multilaterale organisationer blive revideret. Endelig ville den obligatoriske kompetenceudvikling i antikorruption af medarbejderne på systematisk vis udbredes til de danske multilaterale repræsentationer.

10. Udenrigsministeriet har oplyst, at ministeriet i forbindelse med opdatering af retningslinjerne for multilaterale organisationsstrategier har styrket fokus på monitorering af indsatsen mod korruption. Indsatsen mod korruptionsbekæmpelse er nu en fast del af Udenrigsministeriets rapportering på organisationsstrategierne. Udenrigsministeriet har ligeledes oplyst, at spørgsmålet om korruptionsbekæmpelse tages op løbende i FN-missionens drøftelser med UNDP og UNICEF. Ministeriet har oplyst, at korruptionsbekæmpelse er et vigtigt indsatsområde for Danmark, og at dette også fremadrettet vil være et højt prioriteret område.

11. Udenrigsministeriet har oplyst, at ministeriet er i gang med at opdatere vejledningen i underretning af Rigsrevisionen om uregelmæssigheder i de multilaterale organisationer, og at den nye vejledning forventes færdiggjort i foråret 2010.

12. Udenrigsministeriet har udviklet et nyt modul til det eksisterende antikorrptionskursus, som har fokus på, hvordan en medarbejder ved en multilateral repræsentation kan fremme initiativer i de multilaterale organisationer inden for antikorruption, og hvordan en medarbejder bør følge op på eventuelle uregelmæssigheder. Dette multilaterale modul er et supplement til det obligatoriske antikorrptionskursus, som udbydes til alle medarbejdere, der arbejder med administration af dansk udviklingsbistand. Kurset forventes udbudt i løbet af foråret 2010.

13. Jeg finder det tilfredsstillende, at Udenrigsministeriet har styrket fokus på monitorering af korruptionsbekæmpelse i dialogen med de multilaterale organisationer. Dertil kommer, at ministeriet har udviklet et nyt modul til antikorrptionskurset for medarbejdere på de multilaterale repræsentationer. Jeg har noteret mig, at ministeriet forventer at færdiggøre opdateringen af vejledningen i underretning af Rigsrevisionen om uregelmæssigheder i løbet af foråret 2010. Samlet finder jeg, at ministeriets initiativer er tilfredsstillende, og jeg finder det positivt, at ministeriet vil fastholde korruptionsbekæmpelse som et højt prioriteret indsatsområde.

III. Forvaltningsrevision

14. I bemærkningerne til beretningen anbefalede Statsrevisorerne, at Udenrigsministeriet arbejdede for, at FN's revisionsråd, Board of Auditors, regelmæssigt udfører forvaltningsrevision som en integreret del af revisionen af FN's organisationer.

15. Ministeren oplyste i den forbindelse, at Danmark vil arbejde for, at en mere regelmæssig forvaltningsrevision medtages som en del af EU's langsigtede prioriteter for FN-systemet.

16. Udenrigsministeriet har oplyst, at en styrket forvaltningsrevision af FN er en dansk prioritet, og at Danmark har arbejdet for at gøre det til en EU-prioritet. Udenrigsministeriet har i den forbindelse bragt sagen op i forskellige EU-sammenhænge, bl.a. ved EU's behandling af rapporterne fra FN's revisionsråd. Der har dog ikke kunnet opnås enighed om det danske forslag. Ministeriet har oplyst, at en styrket forvaltningsrevision af FN vil være en fortsat prioritet for Danmark.

Det er Udenrigsministeriets vurdering, at revision har høj prioritet blandt EU-medlemmer, og at det arbejde, som FN's revisionsråd udfører, tillægges stor betydning. Forvaltningsrevision er en integreret del af revisionsrådets arbejde, og en række rapporter indeholder allerede anbefalinger af forvaltningsrevisionsmæssig karakter. Der er imidlertid blandt EU-landene forskellige opfattelser af, hvorvidt forvaltningsrevision skal tillægges større vægt i forhold til revisionsrådets arbejde.

17. Jeg finder det tilfredsstillende, at Udenrigsministeriet har gjort spørgsmålet om en styrket forvaltningsrevision af FN til en dansk prioritet og i den forbindelse har arbejdet for at gøre spørgsmålet til en af EU's prioriteter for FN-systemet. Jeg konstaterer dog, at der ikke har kunnet opnås enighed om det danske forslag, og finder det derfor tilfredsstillende, at ministeriet vil fastholde spørgsmålet som en dansk prioritet.

IV. Afslutning

18. Jeg finder det tilfredsstillende, at Udenrigsministeriet har arbejdet for at sikre prioritering og styrkelse af indsatsen inden for de områder, som blev fremhævet i beretningen og i Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen.

Udenrigsministeriet har arbejdet for at skabe en fælles ramme for måling af de multilaterale organisationers resultater, som kan bidrage til at sikre bedre dokumentation for resultaterne af de multilaterale organisationers indsats. Derudover har Udenrigsministeriet opprioriteret arbejdet med korruptionsbekæmpelse. Endelig har Udenrigsministeriet arbejdet for at få kravet om mere forvaltningsrevision i FN som en fælles EU-prioritet.

Jeg er samtidig opmærksom på, at de forhold, som jeg har fulgt op på i dette notat, kræver en langsigtet indsats fra Udenrigsministeriets side. Jeg finder det derfor tilfredsstillende, at ministeriet vil fortsætte indsatsen inden for de områder, som jeg har fulgt op på i dette notat.

19. Jeg betragter hermed sagen som afsluttet.

Henrik Otbo